

מסורת הש"ס

(א) פסחים סג. חולין טט: [ג]. קבת. ונחיש ל.ג. (ב) [חולין טט: וז"ל ר"ש בן לקיש] (ג) רש"י (ד) [לעיל ע.ג.] (ה) או ליתא בס"א, (ו) אבל כפל משגש שהרי עמד בדין וא"ל חייב אתה ליתן ויכול להוריש לנניו. העתק מחילופי גרסאות, (ז) אפי' לא עמד בדין וא"כ סוגיא דהכא איירי בלא עמד בדין. העתק מחילופי גרסאות, (ח) ואעפ"כ וילף מוכחש דפטור מקרבן שזועה. העתק מחילופי גרסאות, (ט) שקדש שנגרה לאחר העמדה בדין היתה של בתורת קנסא ומשנגרה היא שלה ע"י קנס. העתק מהג"ל, (י) שהרי מתה כשהיא נערה. העתק מהג"ל,

מוסף רש"י

אינה לשחיטה אלא לבסוף. אין השחיטה קרייה שחיטה אלא כסופה (וחולין כט:).

רבינו חננאל

השוחט ונמצאת טרפה, השוחט חולין בעורה משלם תשלומי ד' וה'. ואקשינן אליבא דר' יוחנן דאמ' ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף. ודבריו ר' יוחנן מפורשין בפרק השוחט אחד בעוף, לימא חולין שנשחטו בעורה איסוריהו לאו דאורייתא,

דלא חללי נשרא דסורא.

שנא סיפא. כיון דרישא אפי' לא עמד בדין ^א[קאמר רחמנא] דחמשה

בקר ואפי' חמשה חזאי בקר סיפא כשמת אביו ואחר כך טבח

ומכר למה לא ישלם לאחיו את חלקס: **ועצחו.** כולו משמע: **ש"מ.**

מדקתני מתניתין^י השוחט חולין בעזרה **חייב: אינה לשחיטה אלא לבסוף.** הלכך כל כמה דטבח דמריה קא טבח ובגמר שחיטה הוא דמיתסקר **בהנאה: כגון ששחט מיעוט סימנין בחוץ וגמרו כפניס.** אוי^ב השלימנו לרוב דבגמר טביחה הוא דאיתסקרא ועד השתא דמריה קא טבח: **אינה לשחיטה.** אין שחיטה נקראת אלא לבסוף. ונפקא מינה לענין המחשב בקדשים חוץ למקומם או חוץ לומנו או מחשב שלא לשמן אינה מחשבה אלא"כ חישב בסוף שחיטה: **מסחילה ועד סוף.** וכל כמה דחשיב היא מחשבה: **חולין שנשחטו בעזרה.** פלוגתא היא במסקת קדושין (דף נח.) אי דאורייתא היא אי דרבנן: **דאי**

ור' יוחנן אמר **ישנה לשחיטה** מתחילה ועד סוף **א"ל** רב חביבי מחזונאה לרב **אשי** לימא קסבר רבי יוחנן "חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא **דאי**

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עב.

דלא אכלי בשרא דתורא. שריו בתענית היה: **סיפא לא**

קרינא ביה ובבחו בולו **באיסורא.** משמע אבל כפל מחייב אע"ג

דלא עמד בדין ואפי' ארבעה וחמשה הוה מחייב אי לאו דבעינו

וטעחו כולו באיסורא ורישא נמי קתני חייב בארבעה וחמשה ואע"ג

דאיירי בלא עמד בדין כמו בסיפא

דאין חילוק בין רישא לסיפא אלא

דברישא טבח ואח"כ מת אביו ובסיפא

מת אביו ואח"כ טבח ולמאי דס"ל

מעיקרא לרב נחמן ולא חמשה חזאי

בקר לא מוקי כשעמד בדין אלא

משום דלא ליהוי ה' חזאי בקר אס

כן משמע כל הסוגיא דאדס מוריש

קנס לנניו והקשה ריב"ז דבריש

נערה שנפתתה (כמוצות דף מז: ושם)

אמרין כי קאמרין ממוגא הוי

להורישו לנניו בשאר קנסות והתם

הוי פי' משום שעמד בדין אבל לא

עמד בדין משמע כולה שמעתא דלא

מזי להוריש וי"ל דרבא ורב נחמן

דהכא לית להו סוגיא דהתם דס"ל

דיכול להוריש בשאר קנסות אע"ג

שלא עמד בדין דנהי דקנס של אוגס

ופיתוי אין יכול להוריש בשום ענין

דקתני במתני' דהתם היינו משום

דאותו דבר שהקנס יולא ממנו דהיינו

הצת אין יכול להורישו לנניו כדאמרין

התם אותם לנניכס ולא בנתיכס לנניכס אבל ממון דהכא שהכפל ד' וה' יולאין ממנו דהיינו בהמה הוא מוריש לנניו לפיכך זה הקנס

מוריש לנניו ועוד נראה לר"י דרבא ורב נחמן דהכא לא פליגי אסוגיא דרבה ואצי דפרק נערה (סג.) דמייירי הכא כולה מתניתין

כשעמד בדין ואמרו ליה חייב אתה ליתן לו דכה"ג אדס מוריש לנניו קנס כיון דא"ל חייב אתה ליתן לו ולא שייך השתא למפרך

ארישא ליפלוג בדדיה בטבח ומכר בחיי אביו בין עמד בדין ללא עמד דניחא ליה למתני כולה בעמד בדין דתו לא הוי קנס דאפ"ה

בסיפא מת אביו ואח"כ טבח דפטור משום דבעינו וטעחו כולו באיסורא וליכא ויחידש זה אינו יכול להשמיענו אלא במת אביו ואח"כ

טבח ומכר אבל מעיקרא דסבירא ליה חמשה בקר אמר רחמנא ולא חמשה חזאי בקר והיינו טעמא דמפטר בסיפא פריך שפיר דליפלוג

וליתני בדדיה צמה דברים אמורים כשעמד בדין ואמר לו לא תן לו אבל לא עמד בדין פירוש שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה

ליתן לו וטבח ומכר ואח"כ מת אביו פטור מטעם ולא ה' חזאי בקר ^ודהיינו טעמא דסיפא דסיפא נמי מייירי בלא עמד בדין בחיי

אביו שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה לו אם כן צחנס נקט בסיפא מת אביו ואחר כך טבח דבזה הענין אפי' טבח ואחר כך

מת נמי וקצת נראה דחק פירוש זה דמאחר דמועלת העמדה בדין דחייב אתה ליתן לו לענין שחשוב כאילו זכה שיכול להוריש לנניו

אס כן גס לענין זה תועיל שיחשוב כאילו נתחייב לאביו ה' בקר שלמים שמכח האב הוא מתחייב לשלם לאחיו ולא מכחם ור"י הלכן

מפרש דבכל קנס אדס מוריש לנניו ^ווההיא דפרק נערה (סג.) לענין קרבן שזועה איירי כמו שמוכח תחילת הסוגיא דלענין קרבן שזועה

שאל אצי לרבה ועל זה השיבו כי קאמינא ממון הוי לרבי שמעון להתחייב עליו קרבן שזועה להורישו לנניו שאס מת ותצטעוהו אחר

מיתת אציהס קנס שהיית חייב לאביו והעמידך בדין ונתחייבת לו בדין וכפר ושצבע עליו קרבן הוואיל ואגלאי מילתא דבשעת

שנפל ליד היורשים כבר היה ממון אצל אציהס שהרי כבר עמד עליו בדין ונתחייב לו ולא היה יכול להודות ולהפטר מהן אם כן

לגבי ידיהו אין עקרו קנס וה"ל דומיא דפקדון דקרא ומתחייב עליה קרבן שזועה אבל אם לא עמד בדין אע"פ שהיורש יורשו מכל

מקום אין דומיא דפקדון ולא מחייב בטעגתו קרבן שזועה אפי' העמידוהו בדין ונתחייב להו בדין ואחר כך עתה כשתצטעוהו כפר ונשצב

והודה שהרי עיקרו קנס והא דאמר בטר הכי דאליטריך קרא וכיחש לעמדה בדין ובגרה ואחר כך מתה דהתם כי קא ירית מינה

קא ירית ^ימכל מקום אין דומיא דפקדון אע"פ שע"י ירושה צא ליד האב עכשיו הוואיל ותחילתו קנס לגבי ידיה וידיה ^יאפי' מתה אחר

שבגרה עיקרו קנס מיקרי לגבי האב ולא מתחייב קרבן שזועה ואס תאמר בפרק אלו נערות (שם דף נח: ושם ד"ה יט.) דקבעי יט בגר בקבר

ופקע אז אי אין בגר ולא פקע אז ואמאי פקע אז כשיש בגר בקבר נהי דאין לו מכחו יהיה לו מכח ירושה שירש את בתו כיון דקנס

נמי צר ירושה הוא ויש לומר דהתם אין יכול לזכות מכחה שהצת לא היתה ראויה לזכות צו מעולם^י ואס תאמר וכי צעי מעיקרא יש

בגר בקבר ודצנה הוי היאך יכול להיות של צנה הלא אינה יכולה להורישה כדקאמר בצעיא בתרייתא יש בגר בקבר ופקע אז ויש

לומר דצעיא קמייאת הויא בצוצת ופגס דהוי ממוגא ומורשת שפיר לצנה אע"ג דצוצת ופגס איתקש לקנס דמתן בפרק נערה (סג דף

מא:.) לא הספיקה לעמוד בדין עד שמת האב הרי הן של עלמה משמע דאצוצת ופגס נמי קאי מדקתני הרי הן לשון רבים היינו דוקא

לענין גציית האב איתקוש לקנס כדכתיב ונתן האיש השוכב עמה לאצי הנערה חמשים וגו' ודרשין הנחת שביצה ג' מכלל דאיכא

צוצת ופגס ואית דדריש תחת אשר עינה מכלל דאיכא צוצת ופגס אבל הכא נהי דמפטר המאנס מן הקנס לפי שאין יכולה להוריש שלא

זכתה צו מצוצת ופגס דהוי ממוגא לא מפטר: **דלא** ישנה לשחיטה מתחיל'ה ועד סוף **מביי שחיט פורתא** בוי'. ממאי דחייב רחמנא

אחולין בעזרה ואשחוטוי חוץ לא מני למפרך אי ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מכי שחטה פורתא אסרה ואידך מחתך עפר צעלמא

הוא אע"ג דליכא למימר דמחייב אההוא פורתא כמו שאפרש בקמורך דכיון דאין שם פסול אחר אלא דשחוטוי חוץ לצדו איכא למימר

דבבחי חייב רחמנא אבל כשיש פסול אחר עמו אז יש לפטור אפילו למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דבסוף שחיטה הוי כמחתך עפר

צעלמא: **בי** קמחייב אההוא פורתא מחייב. תימה כיון דסוף השחיטה פוסלת אין לו להתחייב אפורתא קמא אפילו למ"ד ישנה לשחיטה

מתחילה ועד סוף כדמשמע בפ"צ דחולין (דף טז:) דפריך מההיא דאירע זה פסול בשחיטה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה אין

מטומאה בגדים בהוצאתה קודם פסולה מטומאה בגדים לאחר פסולה אין מטומאה בגדים ואי אמרת ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף

ניפלוג נמי בשחיטה ומשני נתקלקלה בשחיטה קאמרת כיון דנתקלקלה בשחיטה לבסוף איגלאי מילתא למפרע דמעיקרא לאו שחיטה

היא כלל ואותו קלקול מפ' ר"ת דלאו דוקא נתקלקלה בגוף השחיטה כגון נוחר ומעקר אלא אפי' נתקלקלה ע"י מלאכה שעשה בשעת

שחיטה דומיא דאירע זה פסול בהוצאתה דמייירי בפסול מלאכה דאי לאו הכי אכתי תקשה לו ניפלוג נמי בשחיטהה בפסול מלאכה

אלמא משמע התם דאפי' למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כשאירע פסול צאמצע אין תחילת השחיטה שחיטה וי"ל דהכא נמי

ה"מ לאקשוי ליה אלא בלאו הכי מסלק ליה שפיר: **לימא** קסבר רבי יוחנן חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא. ומקשה ידיה

אדידיה דאיהו גופיה אמר בפרק האיש מקדש (קדושין דף יז:.) חולין שנשחטו בעזרה דאורייתא וילף לה מקרא:

עין משפט
גר מצוה

פו א מיי' פ"ב מהלכות גניבה הלכה ח ופ"ב מהלכות שחיטה הל' ג וע"ש בכ"מ: